

sè-kan ..... lóng-chóng ê chōe-ok, tiôh, oân-choân kap Ki-tok saⁿ-kap sî, sòa kap Ki-tok saⁿ-kap koh-oâh (Lô-má 6 : 3). Lí nā ē-thang hó-táⁿ chhin-chhiūⁿ Pô-lô Sian-siⁿ kóng, "Góa iáu-kú teh oâh, m̄-sî iû-goân góa, chiū-sî Ki-tok tiâm tî góa teh oâh," chiū li chiah sî chít ê chin ê Thoân-kàu-ka, chít ê chin ê Ki-tok-tô!

Só· keng-ài ê hiaⁿ-tî chí-môe ah! Ki-tok koh lím-kàu ê jit i-keng kin lah! Tiôh Lô-lék! Tiôh Hùn-tô·!

Chong-kàu Sim-lí-hák Káng-cho

(Káng-ián-chiá : Lím Bô·seng)
(Pit-kì-chiá : So· Thian-bêng)
(Chiap 6 goéh tê 20 bîn)

Góa í-keng tâi-liôk chiong hiän-tâi teh gián-kiù sim-lí-hák só· ēng ê hong-hoat, tôa-pôaⁿ chhu tùi sit-giäm-tek chít hong-biän khì; chû-lái só· teh ēng hit khoán lœ-seung ê kang-hu ê hong-hoat khah bô sî-kiâⁿ. Só·-í sim-lí-hák tiong ê chít-ê ték-sû ê hun-kho ê chong-kàu sim-lí ê gián-kiù, iâ chû-jian khah chê sî ēng chít khoán sit-giäm-tek ê hong-hoat. Tâi· khái sî ēng bûn-tap-hoat (questionnaire) lái tùi bó· chít kûn ê siáu-jî, á-sî tôa-lâng hoat-chhut chióng-chióng ê chít-bûn, lái mñg in ê chong-kàu keng-giäm, iâ chiàu in ê só· in--ê ê ték-sû ê sû-sít lâi kui-láp kàu ū chít khoán ê kiat-lûn. Phì-lûn lái kóng, ū chít-ê bó· hak-chiá tùi bó· chít keng hak-hâu ê gín-á chhut chít-ê chít-bûn mñg kóng, chiàu lín kok lâng ê phah-sng, Siöng-tè á-sî sîn-bêng tòa tî tó-üi? Iâ sòa pun chít tiuⁿ toaⁿ hun-chò sîn-kioung, pâi-tâng, hak-hâu, ke-têng, ták só·-châi, chéng-chéng ê keh lái hó· in kí-jip. Kàu-sî chiong in só· kau--ê lái hun-lûi, khòaⁿ kúi ê lâng in tòa tî sîn-kioung, kúi ê lâng in tèa tî pâi-tâng, kúi ê lâng in tòa tî hak-hâu, ū-ûn. Án-in lái gián-kiù, sit-giäm khòaⁿ gín-á só·

teh phah-sng sìn só· tòa ê só·-châi sî tî tó-üi; tó chít khoán siâng tê-it chê lâng. Á-sî chhin-chhiūⁿ ū lâng iû-goân êng chít khoán ê bûn-tap-hoat lái mñg lâng hóe-sim ê tông-ki, chiàu lê ēng chít khoán ê chúa siá hun-chò sit-chì, kiaⁿ-hiâⁿ, ū-tiôh chhin-lâng pêng-iú ê sî, liáu chíⁿ, sit-loân, téng-téng ê keh piän-piän thang hó· lâng kí-jip. Kàu-sî tùi hiah ê lâng siu, sòa hun-lûi khòaⁿ tó-chít khoán sî lôa-chê, iâ tó-chít khoán sî siâng tê-it chê. Án-ni lái teh gián-kiù, khòaⁿ lâng hóe-sim sìn chong-kàu ê tông-ki khah siöng sî siök tî tó-chít khoán.

Chít khoán ê hong-hoat chiàu khòaⁿ sî ná chhin-chhiūⁿ chin khak-sít, in-üi ū sò·-jî bêng-bêng kí-châi hó· lâng thang pí-kàu. M-kú chiàu góa só· siûⁿ, lûn lâng sìn chong-kàu hóe-sim jíp-sìn ê sim-lí sî chin hok-cháp, m̄-sî hiah-nîh khoài thang êng chiah ê sò·-jî chiú ê thang chèng-bêng kàu lóng bô chhun chít-tiám-á ê giâu-gí ê só·-châi. Góa siûⁿ, chong-kàu sî tiông kok lâng chû-kí ê chong-kàu keng-giäm. Só·-í nâ beh gián-kiù, eng-kai iâ tiôh chham-chhap ê lœ-seung ê kang-hu," chít ê hong-hoat lôh-khì êng, chiah khah ê thang tit-tiôh oân-choân ê kiat-lûn. Só·-í chong-kàu sim-lí ê gián-kiù-chiá pún-sin nâ bô sìn chong-kàu, bô bit khoán put-chí pô-kùi ê chong-kàu keng-giäm, bê thang tit-tiôh oân-choân ê kiat-kó. Chin hó-chhiò, chiú-sî chiàu góa só· bat tî Jít-pún ū kúi-nâ ê siong-tong chhut-miâ ê chong-kàu sim-lí ê gián-kiù-chiá, pún-sia bô sìn sîm-mih chong-kàu, bô hit khoán chû-kí tok-ték ê "lêng" ê keng-giäm, kan-ta êng chít khoán mñg pát lâng ê khek-koan-tek sit-giäm kap chèng-bêng, lái hoat-piáu in só· gián-kiù ê kiat-kó, sòa chû-kí iâ sìn, iâ ài hó· pát lâng sìn kóng i só· êng bô oân-choân ê hong-hoat lái gián-kiù ê hak-bûn sî chin-sít. Che m̄-bián kóng, sî chin mâu-tún ê sû.

Koh ke kóng chít kù, gián-kiù chong-kàu sim-lí ê hong-hoat, chiàu chhin-

chhiūⁿ téng-bīn só kóng hit nñg khoán, chiū-sī (1) Khek-koan-tek ê sit-giäm hong-hoat. (2) Chú-koan-tek ê lœ-seng ê kang-hu. I-gōa iáu ū chít khoán put-chí pó-kùi ê hong-hoat, sī ēng kó-tái chong-kàu-tek ê thian-châi ê chong-kàu-chiūⁿ ê keng-giäm ū kì-châi tī keng-chheh--ê, lâi chò gián-kiù ê chhái-liäu. Phì-jū lâi kóng, lán Ki-tok-tô ū Sèng-keng piān-piān thang chò lán chit khoán gián-kiù ê chhái-liäu. Lán nā chim-chiok gián-kiù Sèng-keng, tûi hit tions-kan piān-piān thang chhōe-chhut lâ-so Ki-tok pún-sin ê chong-kàu keng-giäm, thang lâi chò chong-kàu sim-lí ê kiat-lün. Kì-û chhin-chhiūⁿ Pó-lô, Pí-tek, Iok-hän, i-kíp kó-chá ê chèng sian-ti, in ê gián-hêng lóng ū thang chò chit khoán gián-kiù ê chhái-liäu. Tiôh ū ke chit ê tê-saⁿ khoán ê kang-hu chiah thang kóng gián-kiù chong-kàu sim-lí ê hong-hoat sī ū oân-choân. (*Thái-siök*).

Pò chai

(lâuⁿ Sè-chù)

A. *Pêng-bín* ê *Ki-tok-toän*. Khòaⁿ liäu sim+sìn chin sóng-khoài, tek-khak tiôh kí-tó kúi-nâ pái, sin-gióng ê khah khaï-châi; kó-jian Ki-tok ê chhut-hoat-tiám, to m-si tûi Ná-sat-lék khòaⁿ-khí, sī tûi bô khòaⁿ-kíⁿ ê sè-kài bia lâi--ê: Ná-chún Sèng-si teh gím, "Góa ná chhut-gōa lâng-kheh, Thiⁿ sī góa tau." M-nâ án-ni, sī chiong Chó-ke só' kè-ék ê bú-tâi i-choán lâi chhut-gōa ê só-châi chò pún-ki-tê, iū put-si kap Chó-ke saⁿ liän-lök, só-i thák-tiôh chit pún há-chún khòaⁿ hiän-hiän. Sū-sit sī án-ni!

B. *Tâm-lün Tô-lí*. Sī chhin-chhiūⁿ Sèng-si teh gím, "Lán lâng ka-kí siöng-sè mñg." Khòaⁿ lán thiaⁿ tô-lí hiah-nñh kú, taⁿ ū tit-tiôh kiù á-bõe? Chit pún kán-kán, chit-tôaⁿ chit-tôaⁿ chin bêng.

I-siöng ê chheh, tûi Kàu-hõe Kong-pò-siä thang bê. Chiang-hòe Hok-im Su-kiök iú-goân ū beh bê.

Pêng-bín ê **Ki-tok-toän .75, iù-hùi .10**
Tâm-lün Tô-lí .15, beh bê .05, chiū hó.

KO-HIÔNG TIONG-HÔE

It-khài böh-tit khòa-lü

(Pín-tong seng)

(Chiap téng-koàn 5 bìn)

Seng-gák-ka nā kan-ta tī ián-châu ê sī chiah ū chhiùⁿ, án-ni m-si Seng-gák-ka. Bô-lün sím-mih sī, tī i ê sim-lâi put-si ū im-gák chhin-chhiùⁿ chuí-chhôaⁿ teh chhèng, i put-si teh gím, bô lün phòa-píⁿ, bô lün pêng-siöng ê sī, i ê sim put-si teh gím (l lám 14 : 15). Seng-gák-ka nā kan-ta teh chû-i tī i ê kí-sút, hoat-seng-hoat, ho-khip-hoat, án-ni bê thang piáu-hiän hit tè khek ê chin-i; só-i teh chhiùⁿ ê sī, kí-sút bat, iā tiôh ná chhin-chhiùⁿ m-bat, m-si beh tián kí-sút, chiū-si tiôh ū cháp-hun ê kám-chêng kap jiát-sêng, tiôh ū chin chû-iû ê khì-hun (氣分) chiah ê thang cháp-hun thoân-tát hit ê khek ê chin-i lâi kám-èng tī thêng-chidong ê sim-lâi. Chong-kàu im-gák-chhiaⁿ êng chít khoán ê hoat-tô lâi khip-in sit-bê ê lêng-hûn kui tī chô-hða ê Chú, kó-kim sñg-lâi sī bû-sòⁿ. Chhin-chhiùⁿ án-ni, sìn-tô iā tiôh put-si kí-tó kap Chú kiat-liän, sim-lâi ū chin ê pêng-an kap hoaⁿ-hí chiah ê thang chin-sít chhiùⁿ hit ê chàn-bí, khái-soân ê koa tñg-khí Thian-kok.

Bí-i-bí phái ê khai-chó John Wesley ê sió-tí Charles Wesley (1707—1788) só-chde ê Si, "Chú lâ-so thiàⁿ góa lêng-hûn, Chû-pi in-hûi ê Jin-kun" (Sin Chàn-bí-ko 264), i sit-châi ū keng-giäm-tiôh jin-seng ê kan-lân, iā ū chiong it-chhè ê khó-sû lâi kau-tâi tī Chú, só-i chit siú Si sī teh piáu-hiän i ê sìn-gióng. Kàu tī kin-á-jit, chit siú Si m-nâ sī Bí-i-bí ê pó-pòe, bô lün tó chít-phái ê sìn-tô lóng tit-tiôh chin tōa ê khùi-lát tī in ê sim-nib. Chit siú Si só' hiän-bêng